ANAF
Agenţia Naţională de Administrare Fiscală

2014

Direcţia generală de servicii pentru contribuabili

Ghid privind declararea şi plata CONTRIBUŢIILOR SOCIALE

de către persoanele fizice care realizează venituri din activităţi independente şi alte venituri precum şi de către persoanele fizice care nu realizează venituri

CUPRINS

1. CONTRIBUABILI LA SISTEMUL PUBLIC DE PENSII ŞI LA CEL DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE 3

2. DECLARAREA, PLATA ŞI BAZA DE CALCUL A CONTRIBUŢIILOR SOCIALE 5

3. COTELE DE CONTRIBUŢIE 11

4. CONTRIBUŢIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE DATORATĂ PENTRU ALTE CATEGORII DE VENITURI 11

5. CONTRIBUŢIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE DATORATĂ DE PERSOANELE FIZICE CARE NU RELIZEAZĂ 12

6. UNDE SE EFECTUEAZĂ PLATA CONTRIBUAŢIILOR SOCIALE? 13

7. CUM SE POT OBTINE INFORMATII SUPLIMENTARE? 13

1. Contribuabili la sistemul public de pensii şi la cel de asigurări sociale de sănătate

Persoanele fizice care, potrivit prevederilor Codului fiscal au calitatea de contribuabili la sistemul public de pensii şi la cel de asigurări sociale de sănătate, după caz, sunt:

a) întreprinzătorii titulari ai unei întreprinderi individuale;
b) membrii întreprinderii familiale;
c) persoanele cu statut de persoană fizică autorizată să desfăşoare activităţi economice;
d) persoanele care realizează venituri din profesii libere;
e) persoanele care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, la care impozitul pe venit se determină pe baza datelor din evidenţa contabilă în partidă simplă;
f) persoanele care realizează venituri, în regim de reţinere la sursă a impozitului pe venit, respectiv:
- venituri din drepturi de proprietate intelectuală;
- venituri din activităţi desfăşurate în baza contractelor/convenţiilor civile încheiate potrivit Codului civil, precum şi a contractelor de agent. **Fac excepţie** veniturile din activităţi desfăşurate în baza contractelor/convenţiilor civile încheiate potrivit Codului civil obţinute de contribuabilii care desfăşoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere şi sunt înregistraţi fiscal potrivit legislaţiei în materie;
- venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;
- venitul obținut de o persoană fizică dintr-o asociere cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV^1 din Codul fiscal, care nu generează o persoană juridică.
- venituri din asocierile fără personalitate juridică dintre persoane fizice rezidente şi persoane juridice române;

g) persoanele care realizează venituri din activităţile agricole, respectiv venituri din :
- cultivarea produselor agricole vegetale;
- exploatarea pepinierelor viticole, pomicole şi altele asemenea;
- creşterea şi exploatarea animalelor, inclusiv din valorificarea produselor de origine animală, în stare naturală;

h) persoanele care realizează:
- **venituri din silvicultură şi piscicultură**, reprezentând veniturile obţinute din recoltarea şi valorificarea produselor specifice fondului forestier naţional, respectiv a produselor lemnoase şi nelemnoase, precum şi cele obţinute din exploatarea amenajărilor piscicole;
- **venituri definite la lit. g) pentru care nu au fost stabilite norme de venit şi care se supun impunerii** potrivit prevederilor cap. II din Codul fiscal «**Venituri din activităţi independente**», venitul net anual fiind determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă. Pentru aceste venituri sunt aplicabile regulile de impunere proprii veniturilor din activităţi independente pentru care venitul net anual se determină în sistem real.

i) persoanele care realizează venituri din cedarea folosinţei bunurilor.

- Persoanele prevăzute la lit. a) - i) datorează contribuţii sociale obligatorii pentru veniturile realizate, **numai dacă aceste venituri sunt impozabile** potrivit Codului fiscal.
- Plătitorii de venit calculează, reţin şi virează contribuţiile sociale numai pentru persoanele fizice care realizează venituri de natura celor prevăzute la lit. f) şi h), **altele decât cele care desfăşoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere şi sunt înregistrate fiscal potrivit legislaţiei în materie.**

NU datorează contribuţia de asigurări sociale

- **persoanele care realizează venituri din activităţile agricole**, respectiv venituri din:
  - cultivarea produselor agricole vegetale;
  - exploatarea pepinierelor viticole, pomicole şi altele asemenea;
  - creşterea şi exploatarea animalelor, inclusiv din valorificarea produselor de origine animală, în stare naturală;
- **persoanele care realizează venituri din silvicultură şi piscicultură**, reprezentând veniturile obţinute din recoltarea şi valorificarea produselor specifice fondului forestier naţional, respectiv a produselor lemnoase şi nelemnoase, precum şi cele obţinute din exploatarea amenajărilor piscicole;
- **persoanele care realizează venituri definite la lit. g)** pentru care nu au fost stabilite norme de venit şi care se supun impunerii potrivit prevederilor cap. II din Codul fiscal «Venituri din activităţi independente», venitul net anual fiind determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă;
- **persoanele care realizează venituri din cedarea folosinţei bunurilor;**
- **persoanele care realizează venituri ca urmare a încadrării în una sau mai multe dintre situaţiile prezentate la lit. a) - h) şi care realizează în acelaşi timp** venituri din salarii sau asimilate salariilor şi orice alte venituri din desfăşurarea unei activităţi dependente, venituri din pensii şi venituri sub forma indemnizaţiilor de şomaj, asigurate în sistemul public de pensii, persoanele asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale neintegrate în sistemul public de pensii, care nu au obligaţia asigurării în sistemul public de pensii, precum şi persoanele care au calitatea de pensionari ai acestor sisteme;
- **persoanele fizice care realizează venituri dintr-o asociere cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV^1 din Codul fiscal, care nu generează o persoană juridică**;
- **persoanele fizice rezidente asociate cu persoane juridice române, pentru veniturile realizate atât în România cât şi în străinătate din asocieri fără personalitate juridică**.

NU se datorează contribuţia de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală, dacă persoanele fizice respective realizează şi venituri din:

- salarii/asimilate salariilor;
- indemnizaţii de şomaj;
- pensii;
- cele menţionate la lit. a) - d), g) şi h), mai sus prezentate;
- activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil, precum și a contractelor de agent, **cu excepția** veniturilor din activităţi desfăşurate în baza contractelor/convenţiilor civile încheiate potrivit Codului civil obţinute de contribuabilii care desfășoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere şi sunt înregistraţi fiscal potrivit legislaţiei în materie;

- activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;
- asociere cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV^1 din Codul fiscal, care nu generează o persoană juridică;
- asocierile fără personalitate juridică, respectiv asocierile dintre persoanele fizice rezidente asociate cu persoane juridice române, pentru veniturile realizate atât în România cât şi în străinătate din asocieri fără personalitate juridică.

❖ **Persoanele care realizează într-un an fiscal** următoarele venituri **datorează contribuţia de asigurări sociale de sănătate asupra tuturor acestor venituri:**

- venituri din salarii;
- venituri asimilate salariilor;
- venituri din pensii;
- venituri sub forma indemnizaţiilor de şomaj;
- venituri menţionate la lit. a) - d), g), h) şi i), mai sus prezentate;
- venituri din activităţi desfăşurate în baza contractelor/convenţiilor civile încheiate potrivit Codului civil, precum şi a contractelor de agent, cu excepția veniturilor din activităţi desfăşurate în baza contractelor/convenţiilor civile încheiate potrivit Codului civil obţinute de contribuabilii care desfășoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere şi sunt înregistraţi fiscal potrivit legislaţiei în materie;
- venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;
- venituri obţinute de o persoană fizică dintr-o asociere cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV^1, care nu generează o persoană juridică;
- venituri din asocieri cu persoane juridice române, pentru veniturile realizate atât în România cât şi în străinătate din asocieri fără personalitate juridică.

2. DECLARAREA, PLATA ŞI BAZA DE CALCUL A CONTRIBUŢIILOR SOCIALE

Declararea veniturilor care reprezintă baza lunară de calcul al contribuţiilor de asigurări sociale de sănătate se realizează prin:

- declaraţia de venit estimat/norma de venit (formular D220)

- **declaraţia privind venitul realizat** (formular D200).

Declararea veniturilor care reprezintă baza lunară de calcul al contribuţiilor de asigurări sociale se realizează prin **declaraţia privind venitul asigurat la sistemul public de pensii.**

Prin Ordinul preşedintelui Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală nr. 874/2012, publicat în Monitorul Oficial nr. 421/25.06.2012, s-a aprobat modelul, conţinutul, modalitatea de depunere şi de gestionare a declaraţiei privind venitul asigurat la sistemul public de pensii – formular 600, care se află postat pe site-ul ANAF: www.anaf.ro şi care poate fi vizualizat accesând următorul link:

http://www.anaf.ro/public/wps/portal/ANAF/AsistentaContribuabili/formulare#600

Venitul declarat în formularul 600, constituie baza lunară de calcul pentru stabilirea obligaţiilor lunare de plată reprezentând contribuţie de asigurări sociale, pe care contribuabilii sunt obligaţi sa le efectueze în cursul anului.

❖ „Declaraţia privind venitul asigurat la sistemul public de pensii" – **formularul 600 se depune anual, până la data de 31 ianuarie inclusiv a anului pentru care se datorează contribuţia de asigurări sociale[1].**

Contribuabilii care se încadrează la lit. a) - e) şi care încep o activitate în cursul anului, au obligaţia completării şi depunerii declaraţiei 600 în termen de 15 zile de la data producerii evenimentului.

Declaraţia se completează în două exemplare, originalul se depune la organul fiscal competent iar copia se păstrează de către contribuabil sau de către împuternicitul acestuia.

Declaraţia se depune, pe suport hârtie, direct la registratura organului fiscal sau la oficiul poştal, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau prin mijloace electronice de transmitere la distanță ca metodă alternativă de depunere a declarațiilor, în conformitate cu prevederile legale.

Data depunerii declarației este data înregistrării acesteia la organul fiscal, data depunerii la poștă, sau data înregistrării acesteia pe portal, astfel cum rezultă din mesajul electronic transmis de sistemul de tranzacționare a informațiilor, cu condiția validării conținutului declarațiilor, după caz.

Neîndeplinirea la termen a obligaţiilor de declarare prevăzute de lege constituie contravenţie şi se sancţionează potrivit prevederilor legale în vigoare[2].

❖ **Organul fiscal competent**

Organul fiscal competent este organul fiscal în a cărui rază teritorială se află adresa unde contribuabilul îşi are domiciliul, potrivit legii sau adresa unde locuieşte efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu.

Competenţa de administrare în cazul persoanelor fizice care nu au domiciliul în România dar care obţin venituri în România, revine organului fiscal în a cărui rază teritorială se află sursa de venit.

❖ În cazul impunerii în sistem real, obligaţiile anuale de plată a contribuţiei de asigurări sociale de sănătate **se determină pe baza declaraţiei privind venitul realizat**, prin aplicarea cotei de 5,5% pentru contribuţia individuală, asupra următoarelor **baze de calcul**:

- pentru persoanele prevăzute la lit. a) – e), diferenţa dintre totalul veniturilor încasate şi cheltuielile efectuate în scopul realizării acestor venituri, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuţii sociale, sau valoarea anuală a normei de venit, după caz, raportată la cele 12 luni ale anului, şi nu poate fi

[1] Ordinul ministrului finanţelor publice nr. 882/2012 privind stabilirea termenului de depunere a declaraţiei privind venitul asigurat la sistemul public de pensii;

[2] Ordonanţa Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.
Ordonanţa Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, coroborată cu Normele metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1050/2004, cu modificările şi completările ulterioare, poate fi vizualizată pe site-ul Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală – www.anaf.ro sau accesând următorul link:
http://static.anaf.ro/static/10/Anaf/cod_procedura/Cod_Procedura_Fiscala_cu_norme_2013.htm

mai mică decât un salariu de bază minim brut pe ţară, dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuţia;

- pentru persoanele prevăzute la lit. h), diferenţa dintre totalul veniturilor încasate şi cheltuielile efectuate în scopul realizării acestor venituri, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuţii sociale, raportată la cele 12 luni ale anului.

❖ În cazul contribuabililor prevăzuţi la lit. g), obligaţiile anuale de plată a contribuţiei de asigurări sociale de sănătate se determină pe baza **declaraţiei privind veniturile din activităţi agricole impuse pe norme de venit** (formular D221) depusă la organul fiscal competent, prin aplicarea cotei de 5,5% pentru contribuţia individuală, asupra bazei de calcul reprezentând valoarea anuală a normei de venit, raportată la cele 12 luni ale anului. Baza de calcul al contribuţiei de asigurări sociale de sănătate se evidenţiază lunar în decizia de impunere, iar plata se efectuează în două rate egale, până la data de 25 octombrie, inclusiv şi 15 decembrie, inclusiv a anului curent;

❖ pentru persoanele prevăzute la lit. i), cu excepţia celor care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole în regim de reţinere la sursă a impozitului, baza lunară de calcul al contribuţiei de asigurări sociale de sănătate este diferenţa dintre venitul brut şi cheltuiala deductibilă determinată prin aplicarea cotei de 25% asupra venitului brut, diferenţa dintre totalul veniturilor încasate şi cheltuielile efectuate în scopul realizării acestor venituri, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuţii sociale, sau valoarea anuală a normei de venit, după caz, raportată la cele 12 luni ale anului, şi nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe ţară, dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuţia **Baza lunară de calcul nu poate fi mai mare decât valoarea a de 5 ori câştigul salarial mediu brut;**

❖ pentru contribuabilii care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole în regim de reţinere la sursă a impozitului, baza lunară de calcul al contribuţiei de asigurări sociale de sănătate este diferenţa dintre venitul brut şi cheltuiala deductibilă determinată prin aplicarea cotei de 25% asupra venitului brut, şi nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe ţară, dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuţia **Baza lunară de calcul nu poate fi mai mare decât valoarea a de 5 ori câştigul salarial mediu brut.**

❖ Pentru persoanele prevăzute la lit. f), baza de calcul al **contribuţiilor sociale** este:

- venitul brut stabilit prin contractul încheiat între părţi;
- diferenţa dintre venitul brut şi cheltuiala deductibilă egală cu:

- 20% din venitul brut, în cazul veniturilor din drepturile de proprietate intelectuală
- 25% din venitul brut în cazul veniturilor provenind din crearea unor lucrări de artă monumentală,

- venitul din asociere,
- valoarea comisioanelor sau onorariile stabilite potrivit legii în cazul expertizelor tehnice judiciare şi extrajudiciare,
- orice alte venituri obţinute, indiferent de denumirea acestora, pentru care se aplică reţinerea la sursă a impozitului pe venit.Baza lunară de calcul al contribuţiei de asigurări sociale de sănătate nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe ţară, **dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuţia.**

În cazul persoanelor care realizează numai venituri de natura celor prevăzute la lit. g) şi h), sub nivelul salariului de bază minim brut pe ţară lunar şi nu fac parte din familiile beneficiare de ajutor social, baza lunară de calcul al contribuţiei de asigurări sociale de sănătate reprezintă o treime din salariul de bază minim brut pe ţară.

- Pentru persoanele care obţin venituri cu regim de reţinere la sursă a impozitului pe venit din:
  - drepturi de proprietate intelectuală;
  - activităţi desfăşurate în baza contractelor/convenţiilor civile încheiate potrivit Codului civil, precum şi a contractelor de agent. Fac excepţie veniturile din activităţi desfăşurate în baza contractelor/convenţiilor civile încheiate potrivit Codului civil obţinute de contribuabilii care desfăşoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere şi sunt înregistraţi fiscal potrivit legislaţiei în materie;
  - activitatea de expertiză contabilă şi tehnică, judiciară şi extrajudiciară;

  baza lunară de calcul al contribuţiei de asigurări sociale nu poate fi mai mare decât echivalentul a de 5 ori câştigul salarial mediu brut prevăzut în legea bugetului asigurărilor sociale de stat; încadrarea în plafon se efectuează de către plătitorul de venituri.

- Pentru persoanele prevăzute la lit. a) – e), baza lunară de calcul al contribuţiei de asigurări sociale este venitul declarat, care nu poate fi mai mic de 35% din câştigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat şi nici mai mare decât echivalentul a de 5 ori acest câştig.
  Contribuabilii al căror venit rămas după deducerea din venitul total realizat a cheltuielilor efectuate în scopul realizării acestui venit, respectiv valoarea anuală a normei de venit, după caz, raportat la cele 12 luni ale anului, este sub nivelul minim menţionat, **nu datorează** contribuţie de asigurări sociale.
- Contribuabilii care desfăşoară activităţi impuse în sistem real, care în anul fiscal precedent au realizat venituri sub nivelul plafonului minim prevăzut de lege, **nu sunt obligaţi să se asigure** şi nu datorează contribuţie de asigurări sociale, pentru anul fiscal următor. Contribuţiile de asigurări sociale plătite în anul fiscal în care au fost realizate venituri sub nivelul plafonului prevăzut de lege **nu se restituie**, acestea fiind luate în calcul la stabilirea stagiului de cotizare şi la stabilirea punctajului pentru pensionare.

- **Câştigul salarial mediu brut** menţionat anterior este cel utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat şi aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.
  Exemplu:
  - pentru anul fiscal 2013, conform art.16 din Legea nr. 6 din 21 februarie 2013 Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2013, câştigul salarial mediu brut este de 2223 lei;
  - Pentru anul fiscal 2014, conform art.16 din Legea nr.340 din 10 decembrie 2013 Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014, câştigul salarial mediu brut este de 2298 lei.

- **Salariul de bază minim brut pe ţară garantat în plată** este cel stabilit prin hotărâre de guvern.
  Exemplu:
  - anul 2013 Hotărârea Guvernului nr. 23/22 ianuarie 2013 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe ţară garantat în plată,
    - începând cu data de 1 februarie 2013 salariul de bază minim brut pe ţară garantat în plată este de 750 lei lunar;
    - începând cu data de 1 iulie 2013 salariul de bază minim brut pe ţară garantat în plată este de 800 lei lunar.

- anul 2014 Hotărârea Guvernului nr. 871/14 noiembrie 2013 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe ţară garantat în plată,
  - începând cu data de 1 ianuarie 2014, salariul de bază minim brut pe ţară garantat în plată se stabileşte la 850 lei lunar;
  - începând cu data de 1 iulie 2014, salariul de bază minim brut pe ţară garantat în plată se stabileşte la 900 lei lunar.

- Stabilirea obligaţiilor anuale de plată privind contribuţiile sociale se realizează de către organul fiscal competent, prin decizia de impunere.
- În cazul obligaţiilor anuale de plată a contribuţiei de asigurări sociale de sănătate, organul fiscal competent, prin decizia de impunere anuală, regularizează sumele datorate cu titlu de plăţi anticipate, şi efectuează încadrarea în plafoanele prevăzute de lege.
- La determinarea venitului anual bază de calcul al contribuţiei de asigurări sociale de sănătate nu se iau în considerare pierderile fiscale anuale.

Plata contribuţiei de asigurări sociale de sănătate stabilită prin decizia de impunere anuală se efectuează în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei, iar sumele achitate în plus se compensează sau se restituie potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.

Obligaţiile anuale de plată a contribuţiei de asigurări sociale sunt cele stabilite prin decizia de impunere.

Prin Ordinul preşedintelui Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală nr.476/2013, privind modificarea Ordinului preşedintelui Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală nr. 52/2012 pentru aprobarea modelului şi conţinutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicat în Monitorul Oficial nr. 244/29 aprilie 2013, s-a aprobat modelul şi conţinutul formularului 260 "Decizie de impunere privind plăţile anticipate cu titlu de impozit pe venit/contribuţii de asigurări sociale de sănătate, precum şi privind obligaţiile de plată cu titlu de contribuţii de asigurări sociale", utilizat de către organul fiscal competent şi pentru stabilirea obligaţiilor privind plăţile anticipate a contribuţiilor sociale.

- **Plăţi anticipate cu titlu de contribuţii sociale**

Contribuabilii, persoane fizice, menţionaţi la lit. a) – e), h) şi lit. i), cu excepţia celor care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole, sunt obligaţi să efectueze în cursul anului plăţi anticipate cu titlu de contribuţii sociale.

În cazul contribuţiei de asigurări sociale de sănătate, plăţile anticipate se stabilesc de organul fiscal competent, prin decizie de impunere, pe baza declaraţiei de venit estimat/norma de venit sau a declaraţiei privind venitul realizat, după caz.

În cazul contribuţiei de asigurări sociale, obligaţiile lunare de plată se stabilesc pe baza venitului declarat. În decizia de impunere, baza de calcul al contribuţiei de asigurări sociale pentru contribuabilii prevăzuţi la lit. a) - e) se evidenţiază lunar, iar plata acestei contribuţii se efectuează trimestrial, în 4 rate egale, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru.

Pentru contribuabilii prevăzuţi la lit. a) - e), h) şi i), cu excepţia celor care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole şi a celor care realizează venituri din închirierea camerelor, situate în locuinţe proprietate personală, în scop turistic, în decizia de impunere, baza de calcul al contribuţiei de asigurări sociale de sănătate se evidenţiază lunar, iar **plata se efectuează trimestrial, în 4 rate egale**, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru.

În decizia de impunere, baza de calcul al contribuţiei de asigurări sociale de sănătate pentru contribuabilii care realizează venituri din închirierea camerelor, situate în locuinţe proprietate personală, având o capacitate de cazare în scop turistic cuprinsă între una şi 5 camere inclusiv, stabilite pe bază de normă anuală de venit sau care optează pentru determinarea venitului în sistem real, precum şi pentru cei care închiriază în scop turistic, în cursul anului, un număr mai mare de 5 camere de închiriat în locuinţe proprietate personală, se evidenţiază lunar, iar **plata se efectuează în 2 rate egale**, până la data de 25 iulie inclusiv şi 25 noiembrie inclusiv.

Contribuabilii care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole în regim de reţinere la sursă a impozitului datorează contribuţie individuală de asigurări sociale de sănătate în cursul anului, plătitorii de venituri având obligaţia calculării, reţinerii şi virării sumelor respective.

Pentru contribuabilii care realizează venituri de natura celor prevăzute la lit. i), cu excepţia celor care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole în regim de reţinere la sursă a impozitului, încadrarea în plafonul maxim privind contribuţiile individuale de asigurări sociale de sănătate, respectiv de 5 ori câştigul salarial mediu brut, se face de către organul fiscal prin decizia de impunere.

Pentru contribuabilii care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole în regim de reţinere la sursă a impozitului, **încadrarea în plafonul maxim** privind contribuţiile individuale de asigurări sociale de sănătate, respectiv de 5 ori câştigul salarial mediu brut, **se face de către plătitorul de venit la momentul plăţii venitului,** iar definitivarea anuală a obligaţiilor de plată a contribuţiei de asigurări sociale de sănătate precum şi **încadrarea finală în plafonul maxim se face de către organul fiscal competent.**

Contribuabilii prevăzuţi la lit. f) datorează contribuţii sociale individuale în cursul anului, sub forma plăţilor anticipate, **plătitorii de venituri având obligaţia calculării, reţinerii şi virării sumelor respective**.

Plătitorii de venit calculează, reţin şi virează contribuţiile sociale numai pentru persoanele fizice care realizează venituri de natura celor prevăzute la lit. f), altele decât cele care desfăşoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere şi sunt înregistrate fiscal potrivit legislaţiei în materie.

Prin excepție, plătitorii de venit calculează, reţin şi virează contribuțiile sociale pentru persoanele fizice care realizează venituri în baza contractelor de agent.

Contribuţiile reţinute la sursă se virează până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost plătit venitul, respectiv a lunii următoare trimestrului în care s-a plătit venitul**, în funcţie de perioada fiscală aleasă de plătitorul de venit.**

- **În situaţia în care contribuabilii prevăzuţi la lit. a) - e) nu depun declaraţia privind venitul asigurat la sistemul public de pensii**, organul fiscal stabileşte prin estimare baza lunară de calcul a contribuţiei de asigurări sociale la nivelul minim prevăzut, respectiv 35% din câştigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

3. COTELE DE CONTRIBUŢIE

Cotele de contribuţie[3] pentru contribuabilii prevăzuţi la lit. a) - i) sunt:

- **cota integrală**, pentru contribuţia de asigurări sociale, corespunzătoare condiţiilor normale de muncă, potrivit legii;
- **cota individuală**, pentru contribuţia de asigurări sociale de sănătate.

Contribuabilii cu regim de reţinere la sursă a impozitului pe venit **datorează contribuţia individuală de asigurări sociale.**

4. CONTRIBUŢIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE DATORATĂ PENTRU ALTE CATEGORII DE VENITURI

Contribuţia de asigurări sociale de sănătate se datorează şi de către persoanele care realizează venituri din:

- investiţii;
- premii şi câştiguri din jocuri de noroc;
- operaţiunea de fiducie;
- alte surse.

Au obligaţia plăţii contribuţiei de asigurări sociale de sănătate asupra veniturilor menţionate anterior, **persoanele care** într-un an fiscal **nu realizează şi**:

- venituri din salarii;
- venituri asimilate salariilor;
- venituri din pensii;
- venituri sub forma indemnizaţiilor de şomaj;
- venituri menţionate la lit. a) - d), g), şi h) , mai sus prezentate;
- venituri din activităţi desfăşurate în baza contractelor/convenţiilor civile încheiate potrivit Codului civil, precum şi a contractelor de agent, cu excepția veniturilor din activităţi desfăşurate în baza contractelor/convenţiilor civile încheiate potrivit Codului civil obţinute de contribuabilii care desfășoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere şi sunt înregistraţi fiscal potrivit legislaţiei în materie;
- venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;
- venituri obţinute de o persoană fizică dintr-o asociere cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV^1, care nu generează o persoană juridică;
- venituri din asocieri cu persoane juridice române, pentru veniturile realizate atât în România cât şi în străinătate din asocieri fără personalitate juridică.

Baza lunară de calcul al contribuţiei de asigurări sociale de sănătate nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe ţară.

Baza de calcul se stabileşte astfel:

- pentru veniturile din investiţii, baza de calcul al contribuţiei este, după caz : diferenţa pozitivă dintre preţul de vânzare şi preţul de cumpărare pe tipuri de titluri de valori, diferenţa pozitivă între preţul de răscumpărare şi preţul de cumpărare/subscriere (în cazul transferului dreptului de proprietate asupra titlurilor de participare la fondurile deschise de investiţii), diferenţa pozitivă între

[3] **cota integrală pentru contribuţia de asigurări sociale, corespunzătoare condiţiilor normale de muncă este de 31,3%, cota individuală, pentru contribuţia de asigurări sociale de sănătate este de 5,5%;**

preţul de vânzare şi valoarea nominală/preţul de cumpărare (în cazul transferului dreptului de proprietate asupra părţilor sociale);
- - pentru veniturile din premii şi câştiguri din jocuri de noroc, baza de calcul al contribuţiei este diferenţa dintre venitul din premii sau din jocuri de noroc şi suma reprezentând venit neimpozabil (600 lei);
- - pentru veniturile din operaţiunea de fiducie, baza de calcul al contribuţiei este venitul brut realizat de beneficiar, cu excepţia cazului în care acesta este şi constitutorul;
- - pentru veniturile din alte surse, baza de calcul al contribuţiei este, venitul brut realizat.

Contribuţia de asigurări sociale de sănătate datorată de persoanele fizice care obţin veniturile menţionate anterior se stabileşte de către organul fiscal competent prin decizia de impunere anuală, pe baza informaţiilor din declaraţia privind venitul realizat sau din declaraţia privind calcularea şi reţinerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit, precum şi pe baza altor informaţii din evidenţa fiscală, după caz.

Contribuţia de asigurări sociale de sănătate se calculează în anul următor celui de realizare a venitului, prin aplicarea cotei individuale de contribuţie asupra bazelor de calcul menţionate anterior, se comunică de organul fiscal prin **decizia de impunere anuală** şi se achită în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei.

5. CONTRIBUŢIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE DATORATĂ DE PERSOANELE FIZICE CARE NU REALIZEAZĂ VENITURI

Persoanele care nu realizează venituri, **pentru a dobândi calitatea de asigurat**, au obligaţia plăţii contribuţiei individuale lunare de asigurări sociale de sănătate.

Baza lunară de calcul al contribuţiei de asigurări sociale de sănătate o reprezintă valoarea salariului minim brut pe ţară, stabilit prin hotărare a guvernului.

Plata contribuţiei de asigurări sociale de sănătate pentru această categorie de persoane fizice, se efectuează lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se datorează contribuţia.

❖ Persoanele care au obligaţia de a se asigura şi nu pot dovedi plata contribuţiei, pentru a obţine calitatea de asigurat, sunt obligate [4]:
1) să achite contribuţia legală lunară pe ultimele 6 luni, dacă nu au realizat venituri impozabile pe perioada termenelor de prescripţie privind obligaţiile fiscale, calculată la salariul minim brut pe ţară în vigoare la data plăţii, calculându-se majorări de întârziere;
2) să achite pe întreaga perioadă a termenelor de prescripţie privind obligaţiile fiscale contribuţia legală lunară calculată asupra veniturilor impozabile realizate, precum şi obligaţiile fiscale accesorii de plată prevăzute de Ordonanţa Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, dacă au realizat venituri impozabile pe toată această perioadă;

[4] Art.259 alin.(7) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătăţii, cu modificările şi completările ulterioare;

3) să achite atât contribuţia legală lunară şi obligaţiile fiscale accesorii prevăzute la pct. 2) pentru perioada în care au realizat venituri impozabile, cât şi contribuţia legală lunară, precum şi majorările de întârziere prevăzute la pct. 1) sau, după caz, obligaţiile fiscale accesorii, pentru perioada în care nu au fost realizate venituri impozabile pe o perioadă mai mare de 6 luni. Această prevedere se aplică situaţiilor în care în cadrul termenelor de prescripţie fiscală există atât perioade în care s-au realizat venituri impozabile, cât şi perioade în care nu s-au realizat astfel de venituri. În cazul în care perioada în care nu s-au realizat venituri impozabile este mai mică de 6 luni, se achită contribuţia legală lunară proporţional cu perioada respectivă, inclusiv majorările de întârziere şi obligaţiile fiscale accesorii, după caz.

6. UNDE SE EFECTUEAZĂ PLATA CONTRIBUAŢIILOR SOCIALE?

Începând cu data de 1 iulie 2012, **contribuţiile sociale datorate de persoanele fizice** potrivit prevederilor Codului fiscal **se achită la unităţile Trezoreriei Statului din cadrul organelor fiscale** în raza cărora se află adresa unde îşi au domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuiesc efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu.

Conturile bugetare unde se virează contribuţiile sociale datorate de către persoanele fizice, pentru fiecare trezorerie, se găsesc pe pagina de Internet a Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, la următoarea adresă:

http://www.anaf.ro/asistenţă contribuabili/contribuţii sociale/conturi contribuţii persoane fizice

7. CUM SE POT OBTINE INFORMATII SUPLIMENTARE?

Informaţii detaliate se pot obţine la:

- **accesând pagina de Internet, www.anaf.ro;**
- **telefonic, la Biroul central de asistenţă telefonică a contribuabililor, la nr. 031.403.91.60;**
- **servicii/birouri servicii pentru contribuabili din cadrul unităţilor fiscale teritoriale.**